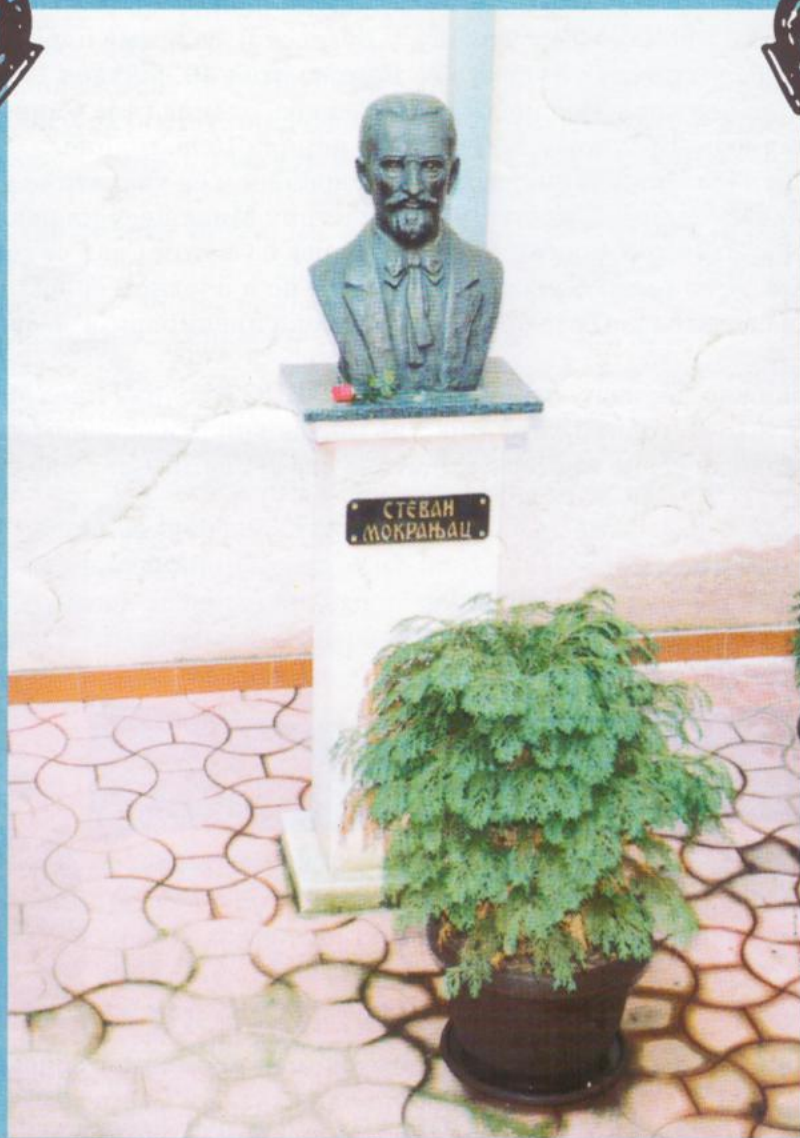

Prima vista

лист Музичке школе „Стеван Мокрањац“, Пожаревац • број 2

школска 2002/03. година

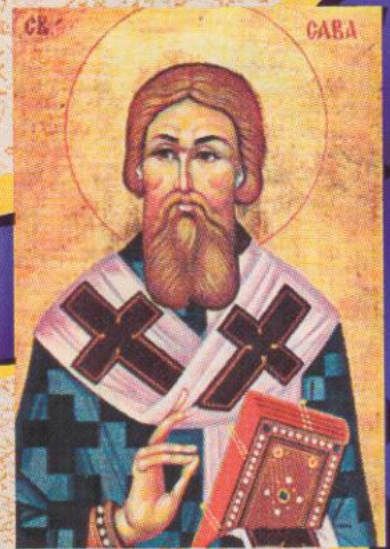
СВЕТИ САВА

Син Стефана Немање, великог жупана српског, рођен је 1169. године. Као младић жудео је за духовним животом због чега је отишао у Свету Гору где се и замонашио, променивши своје име Растко у Сава. И његов отац Немања се замонашио у Светој Гори и умро као монах Симеон. Сава је издејствовао код цара и патријарха независност српске цркве и постао први архиепископ српски. Подигао је, заједно са својим опем манастир Хиландар, а потом и друге манастире, цркве и школе по српској земљи. У два маха путовао је на поклоњење светињама у Светој Земљи. Мирио је своју браћу завађену око власти; мирио је Србе са суседима и стварајући српску цркву стварао је српску државу и културу. Уносио је мир међу све балканске народе и радио за добро свих, због чега је и био поштован и вољен.

Српском народу дао је хришћанску дунгу која није пропала са пропашћу српске државе. Упокојио се у Трнову, у Бугарској, за време цара Асена, разболевши се после службе божје на Богојављење 19. јануара 1236. године. Тело му је пренео краљ Владислав у Милешево, одакле га је Синан паша дигао и спалио на Врачару у Београду 27. априла 1595. године.

Лепота и чврстина Савиног карактера временом се упечатилa у душу српског народа. Савиним моштима у манастиру Милешеву клањали су се и владари и сиротиња. У протеклих осам векова о Светом Сави се говорило, писало, певало, сликало и проповедало више но и о једном српском великану и светитељу. Он је био и остао дубока инспирација за све писце и песнике.

Савиндан као школску славу озваничио је 1827. године кнез Милош Обреновић, а 1841. године кнез Михајло Обреновић је и законом утврдио обавезу школа да сваке године 27. јануара славе Светог Саву као своју славу.

ПРОСЛАВА СВЕТОГ САВЕ У МУЗИЧКОЈ ШКОЛИ

Као и ранијих година, дан Светог Саве, спомен на великог српског духовног просветиља, обележен је и у нашој школи одржавањем Светосавске академије. Ученици средње школе су, у сарадњи са професорима, овим поводом припремили пригодан и леп текст о Светом Сави, његовом животу и делу. На самом почетку концерта, хор СМШ је отпевао Светосавску химну, а у даљем делу програма учествовали су најбољи ученици основне и средње школе.

Свечаној академији присуствовали су сви ученици и наставници школе, вероучитељ Ђакон Златко Матић, као и чланови Школског одбора и Савета родитеља.

Након тога школска слава је употпуњена и пријатним дружењем ђака и наставника у клубу школе.

КОРНЕЛИЈЕ СТАНКОВИЋ (1831 – 1865)

Рођен 1831. године у српском делу Будима, Корнелије Станковић је музичке студије започео у Пешти, а наставио 1850. године у Бечу, студирајући клавир и теоретске дисциплине. Кругови словенских интелектуалаца у Бечу, међу којима су Вук Караџић и Бранко Радичевић, пресудно су утицали на Станковићево идејно опредељење. На подстрек руског проте Рајевског, Станковић почиње да записује српско црквено појање: године 1855-1857. у Сремским Карловцима мелографира *Карловачко појање*. На два концерта у Бечу (1855. и 1861. године) демонстрира свој тадашњи рад. Од 1861 до 1863. године записује народне мелодије у разним деловима Србије. Настанивши се 1863. године у Београду, постаје хоровођа Београдског певачког друштва, које под његовим руководством стаје на позицију музичког национализма. Али, тешка болест га већ идуће године прекида у делатностима, а планови о путу у Русију остају неостварени. Станковић умире у Будиму 17. априла 1865. године.

Његове вокалне композиције су углавном хармонизација народних мелодија – то важи како за духовна хорска дела (*Православно хорско појање*), тако и за световна (*Српске народне песме*). Изузетак чине малобројна оригинална хорска дела типа патриотских будница (*Црногорац Црногорки*, *Ево деснице верне*). Једноставна фактура тих мушких и мешовитих хорова одговарала је извођачким могућностима тадашњих ансамбала. Насупрот томе, клавирска дела – претежно варијације на народне песме (*Тавна ноћ*, *Што се боре мисли моје*) припадају салонско-виртуозном жанру и пуна су техничких бравура.

Једине Станковићеве композиције које се и данас могу чути јесу неколико мешовитих и мушких хорова. Међу онима који су независни од фолклора налазе се *Црногорац Црногорки*, на некада познате стихове Ђуре Јакшића, које је компоновао и Иван Зајц. То је једноставна строфична форма, пунктираних ритмова, којој краткодахост двотактних фраза разбија целину. На другој страни су обраде народних мелодија (*Шта с оно чује*, *Ој, за ђором*, *Цар везира*, сплет *Српске народне песме...*). Без обзира на све скромне уметничке квалитете, оне су одиграле одређену улогу у развоју српске народне музике. Станковић је већ дошао на извесна хармонска решења која су наметнута карактеристикама на-

родних напева и која ће постати стандардна у епохи Маринковића и Мокрањца.

Своје прве две литургије Станковић је написао још веома млад и обе су изведене у Бечу: прва 1851. у дому патријарха Јосифа Раичића, а друга 1851. у грчкој цркви, али нису наишле на топао пријем, с обзиром да нису блиске традиционалном певању. Признање је стекао тек трећом литургијом. Ову литургију је извео 9. априла 1855. у сали бечког Musikvereina, а објавио ју је 1862. године, као прву књигу својих записа српског црквеног појања.

Премда се ради о јединственој хармонизацији литургијског напева, ограниченој на чисту дијатонику, без уметничких претензија и без покушаја да се понирањем у садржај текста и специфичност методике оствари адекватан музички израз – ово дело, као и остали Станковићеви радови, има историјски значај у формирању националног стила.

Поборник идеје да се стваралаштво мора заснивати на темељима народне уметности, Станковић је зачетник романтизма и националног смера у српској музици; то је на музичком плану одражавало стремљења национално освешћеног српског грађанства.

Петар Станојевић IVм

ВОЈИСЛАВ ПЕРУЋИЦА

Када говоримо о Војиславу Перућници прво нашта помислимо је то да је он изузетан друг и фантастичан пијаниста. Познат је по величини коју има као човек, у правом смислу те речи и као музичар, јер је особина која га краси – изузетна уметничка душа. Музика сваким даном све више постаје део њега, и мистерија и откриће у исто време. Он за уметност даје последњи делић своје енергије и то увек уроди плодом.

Војислав тренутно похађа IV разред средње музичке школе „Стеван Мокрањац” у Пожаревцу у класи мр. Драгане Стевић, проф. Почео је да свира клавир са 12 година, односно 1996. године и својим великим трудом бележи многе успехе. Први успех је остварио 1999. године на Фестивалу музичких школа Србије у Новом Кнежевцу, са освојеном другом наградом. У 2001. години осваја бројне награде: II награда на Фестивалу пијаниста у Шапцу, III на Међународном такмичењу „Арт студио” Шабац, II награда на Републичком такмичењу у Београду, I и специјална награда на Европском конкурс у Барлети, Италија и 2002. године I награда на Фестивалу пијаниста у Шапцу. Добитник је дипломе за учешће на Смотри у Сремским Карловцима 1999. године. Похађао је летње курсеве усавршавања у Суботици „ЕПТА” 2000. и 2001. године. Учествовао је на концерту најбољих пијаниста на „Коларцу” у Београду. Био је учесник „Мастерс класе” код проф. Рите Кинке у оквиру манифестације „Меморијал Исидор Бајић” у Новом Саду.

Нама остаје да му пожелимо пуно среће и успеха у предстојећем школовању у Канади, у граду Торонту, где ће студирати клавир, а истовремено и предавати у приватној музичкој школи.

Сигурни смо да ће Војислав Перућница остварити свој циљ и своје снове, а да нас, своје другове, неће заборавити.

Солесћички концерти
сала МШ „С. Мокрањац”, 24. 01. 2003.

Љубица Стокић и Бранка Јерков IVм

ТАКМИЧЕЊА И НАГРАДЕ УЧЕНИКА У ШКОЛСКОЈ 2002/03. ГОДИНИ

На такмичењу соло певача „Никола Цвејић”, које је одржано у Руми 28. 11. 2002. године, СУЗАНА ВУЈЧИЋ, 3. разред СМШ, из класе Марте Благојевић, освојила је I награду. Клавирска сарадња Марија Грубетић.

На такмичењу „Др Војислав Вучковић”, које је одржано 14. 12. 2002. године, ЉУБИЦА СТОКИЋ, 2. разред СМШ, у класи Оливере Јанићевић и уз клавирску сарадњу Александре Гајић, освојила је II награду. Ученици из класе Марте Благојевић освојили су следеће награде: СУЗАНА ВУЈЧИЋ, 3. разред СМШ, II награда, клавирска сарадња Марија Грубетић; КРИСТИНА РОГОЖАРСКИ, 1. разред СМШ, – II награда, клавирска сарадња Александра Гајић; ИВАНА НЕШОВИЋ, 1. разред СМШ, III награда, клавирска сарадња Александра Гајић.

На Међународном фестивалу хармоникаша које је одржано у Новом Кнежевцу, из класе Весне Па-

вловић, ученик БОБАН ЗЕЧЕВИЋ, 3. разред СМШ, освојио је II награду, НИКОЛА ИВИЋ, 4. разред ОМШ, III награду, а из класе Драгане Голубовић ДАНИЈЕЛА ЖИВОТИЋ, 6. разред ОМШ, и ИВАН МЛАДЕНОВИЋ, 4. разред СМШ освојили су III награде.

На Смотри солфеђа које је одржано од 13 до 15. 12. 2002. године у Београду постигнути су следећи резултати: АЊА ПЕТРОВИЋ, 6. разред ОМШ, из класе Милене Живановић освојила је 77,50 бодова, МАРИЈА МАРИЈОКОВИЋ, 6. разред ОМШ, из класе Марије Ничић освојила је 69,50 бодова. Ученици 4. разреда СМШ, из класе Татјане Босић – ЈЕЛЕНА СТОЈАДИНОВИЋ – 88,50, БРАНКА ЈЕРКОВ – 81,00 и МИЛЕНА ЖИВАДИНОВИЋ 78,00 бодова. АНА ПЕТРОВИЋ, 2. разред СМШ, из класе Милене Арсић, освојила је 63,59 бодова.

КУЛТУРНА ДЕШАВАЊА У ШКОЛИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА ЧАСОПИСА *PRIMA VISTA*

- § Сезона представа на Летњој сцени отворена је концертима поводом Дана школе – 27. 05. 2002 – У оквиру прославе Дана Музичке школе одржан је концерт ученика који су освојили награде на Међународном такмичењу у Италији – Катарине Марић (клавир) из класе Драгане Сарајлић и ученика кларинета Горана Ђорђевића, Марије Стаменов и Петра Станојевића из класе Перише Станојевића.
- § 28. 05 – Вече хармонике – концерт ученика одсека хармонике основне и средње школе.
- § 29. 05 – Свечана академија, отварање клуба музичке школе.
- § 30. 05 – Концерт ученика вокалног одсека и хорова ОМШ и СМШ.
- § 31. 05 – Концерт ученика клавирског одсека.
- § 27. 06 – Промоција првог броја школског листа *Prima vista* и компакт-диска школе – „Најбољи ученици школске 2001/02”. Том приликом су говорили: књижевник Александар Лукић, главни и одговорни уредник Зоран Марић и чланови редакције часописа Слађана Стојановић и Периша Станојевић.
- § У оквиру манифестације „Културно лето 2002”, коју организују СО Пожаревац, Музичка школа, Центар за културу и Народна библиотека „Илија М. Петровић”, одржан је низ концерата, књижевних вечери и позоришних представа.
- § 28. 06 – Видовдански концерт музичких талената Србије у организацији Заједнице музичких школа Србије, СО Пожаревац и Музичке школе из Пожаревца.
- § 24. 07 – Промоција књиге о највећој рок групи The Rolling Stones *Уметност победе* Ивана Ивачковића. О књизи су говорили: аутор Иван Ивачковић, рок критичар Петар Јањатовић и директор библиотеке Беба Коларевић.
- § 30. 07 – Вокални концерт – популарне арије и мелодије, Вера Ковач Виткај (сопран), Агота Виткај – Кучера (сопран) и Тамара Јовићевић (клавир), из Новог Сада.
- § 1. 08 – „ПАФ бр.12” – Вече хумора пожаревачких хумориста – Божене Маринковић, Миодрага Лазаревића, Милана Шиндића, Милета Лазића и Љиљане Пантић. Водитељ програма Драги Ивић.
- § 6. 08 – Концерт „Вече хармонике” Ивана Младеновића и проф. Драгане Голубовић из Пожаревца.
- § 8. 08 – Монодрама *Savonarola* у извођењу пожаревачког глумца Ивана Илића, по драматизацији Јована Христића, а у режији Бранка Лазића.
- § 13. 08 – Концерт кларинетисте проф. Владимира Урошевића, клавирска сарадња Антонела Гргин, гости вечери: Драгана Голубовић (хармоника), Марија Маријановић (хармоника) и Сава Рајковић (тарабука).
- § 15. 08 – Представа *Стилске вежбе* у режији Радомира Ђорђевића извела је омладинска сцена позоришта „Миливоје Живановић”.
- § 16. 08 – Почаст песнику и хумористи Миливоју Илићу у организацији листа „Реч народа”.
- § 20. 08 – СО Велико Градиште је поклонила виолину (рад Јана Немчека) Музичкој школи. Гости: председник СО Велико Градиште Слободан Стевић и господин Јан Немчек. У музичком програму учествовали: Катарина Петковић (виолина), Зоран Вељковић (виолина) и Иван Младеновић (хармоника).
- § 22. 08 – Театар поезије Центра за културу је извео омаж Сергеју Јесењину – *Ко је љубио њај не љуби више* по сценарију и режији Драгог Ивића.
- § 24. 08 – Позориште из Ниша гостовало са представом *SANCTA MARIA DELLA SALUTE*. Драматизацију и режију урадио Живко Николић, добитник Стеријине награде.
- § 25. 08 – Промоција књиге *Југословенска рок енциклопедија*, аутора Петара Јањатовића.
- § 26. 08 – Концерт ансамбла Огњена Поповића.
- § 27. 08 – Концерт проф. Весне Павловић (хармоника). Гост вечери Марта Благојевић (сопран), клавирска сарадња Ира Букумировић.
- § 28. 08 – поетско-музички рецитал *Похвала кнезу Лазару*, учествовали Гојко Шантић, Мирјана Вукојичић и део групе Ренесанс.
- § 29. 08 – Концерт – градски женски хор „Барили”, диригент Каталин Тасић.
- § 15. 10 – Сала музичке школе – концерт пијанисте Милорада Феодоровића из Београда.
- § 27. 11 – Сала музичке школе – концерт Диане Лончаревић (сопран) из Београда, клавирска сарадња Татјана Дробни из Београда, гост вечери Марта Благојевић (сопран) из Пожаревца.
- § 20. 12 – Сала музичке школе – концерт Бобана Бјелића (хармоника) из Београда.
- § 23.12. Сала музичке школе – концерт ученика клавира из МШ „Славенски” и МШ „Ђорђевић” из Београда, из класе професора Олге и Александра Бауер.
- § 25. 12 – Сала музичке школе – концерт – Вече хармонике – Владимир Перић, студент Академије музичке уметности у Братислави, и Јелена Мартиновић, 4. разред СМШ из Пожаревца.
- § 21. 01. 2003 – Сала музичке школе – концерт Владимира Мурзе (хармоника) из Одесе, Украјина.

АКТИВНОСТИ И ЈАВНИ НАСТУПИ УЧЕНИКА У I ПОЛУГОДИШТУ

- § 29. 08. 2002 – Концерт ученика Школе поводом пријема првака.
- § 18. 09 – Учесће ученика кларинета из класе проф. Перише Станојевића – Марије Стаменов и Горана Ђорђевића на концерту музичких школа „Мокрањац” из Србије, одржаном у оквиру Мокрањчевих дана у Неготину.
- § 27. 09 – На отварању изложбе слика у Дому ЈА свирали су кларинетисти из класе Перише Станојевића Стаменов Марија, 3. разред СМШ, и Горан Ђорђевић, 4. разред СМШ, и Иван Младеновић, 4. разред СМШ (хармоника), класа Драгана Голубовић.
- § 27. 09 – Фестивал културе одраслих у Костолцу – свирао Цвејић Дарко, 5. разред ОМШ, хармоника, класа Јовице Стојановића.
- § 19. 10 – Изложба фотографије у Свечаној сали СО Пожаревац, наступила Сузана Вујчић, 3. разред СМШ, соло певање, класа Марте Благојевић.
- § 8. 11 – Отварање изложбе слика у Костолцу – свирали Миливојевић Јован, 4. разред ОМШ, хармоника, класа Јовице Стојановића, и Негоић Александар, 2. разред СМШ, флаута – класа Каролине Спречаковић.
- § 8. 11 – Поводом обележавања Дана просветних радника наступили Марија Стаменов, 3. разред СМШ, кларинет, класа Перише Станојевића, и Младеновић Иван, 4. разред СМШ, хармоника, класа Драгане Голубовић.
- § 25. 11 – Концерт братских школа „Мокрањац”, одржан у Врању, наступила Сузана Вујчић, 3. разред СМШ, соло певање, класа Марте Благојевић
- § 26. 11 – Дом културе – промоција књиге принцезе Јелисавете Карађорђевић, певао хор ОМШ, диригент Данијела Шошкић.
- § 28. 11 – Додела повеље културе КПЗ Пожаревац, свирали: Зечевић Бобан, 4. разред СМШ, хармоника, класа Весне Павловић, Перућица Војислав, 4. разред СМШ, клавир, класа Драгане Стевић, и Марија Стаменов, 3. разред СМШ, кларинет, класа Перише Станојевића.
- § 17. 12 – Основан БАЧКИ ПАРЛАМЕНТ, председник Милена Живадиновић, 4. разред СМШ.
- § 26. 12 – Новогодишњи концерт ученика Школе – Свечана сала СО Велико Градиште.
- § 27. 12 – Новогодишњи концерт ученика Школе – Велика сала Центра за културу.
- § 24. 01 – Солистички концерт, матурски испит Војислава Перућице, 4. разред СМШ, клавир, класа Драгане Стевић – Сала музичке школе.
- § 27. 01 – Свечана СВЕТОСАВСКА АКАДЕМИЈА – Сала музичке школе.

БЕМУС

КОНЦЕРТ МАРТЕ АРГЕРИЧ У САВА ЦЕНТРУ

Седмог октобра 2002. године је одржан, свакако најзначајнији концерт на овогодишњем БЕМУС-у, концерт данас највећег пијанисте света Марте Аргерич.

Ученици као и професори музичке школе „Стеван Мокрањац” из Пожаревца, присуствовали су овом великом спектаклу. Концерт је одржан у Сава центру са Београдском филхармонијом, диригентом Александром Рабиновичем Бараковским и солисткињом Мартом Аргерич (клавир). Нажалост, први део концерта је публика примила „хладно” (поједини су напустили салу). У питању је била светска премијера Рабиновичевог дела: *Шест међустанања према књизи мртвих за симфонијски оркестар*. Међутим, сама појава еминентне уметнице светског гласа, Марте Аргерич одмах је побољшала општи утисак. Она је зајед-

но са диригентом извела Шуманов *Клавирски концерт a-moll* и Равелов *Први клавирски концерт G-dur*.

Публика је била очарана, па је након Равеловог концерта, Марта на „бис” поновила трећи став овог концерта и још извела Скарлатијеву *Sonata d-moll*.

Треба напоменути да је Марта Аргерич носилац бројних међународних признања као што је на пример: Шопеново такмичење у Варшави (1965). Она редовно наступа са најславнијим диригентима и оркестрима у Европи, Америци и Јапану. Данас се убраја у водеће пијанисте света. Њен наступ је од изузетног значаја за југословенску публику и уопште за југословенски концертни подијум.

Након концерта, ученици и професори музичке школе су се вратили са великим изразом задовољства на лице.

Војислав Перућица IVм

Prima vista

ФРУЛА

Фрула је народни инструмент који вуче корене још из праисторије и због тога спада међу најстарије музичке инструменте уопште. Код нас се одомаћио назив фрула као првенствено фолклорни инструмент. Међутим, оваква врста инструмента се употребљавала у европској уметничкој музици све до XVIII века познатија под називом блок-флаута. Корени фруле су, дакле, идентични са коренима блок-флауте за коју се сматрало, у готово свим старим митологијама, да има божанско порекло. Сам назив има корен латинског придева *flatus*, који значи дувани инструмент, па би у уопштеном смислу овај инструмент могли приказати и као праоблик свих дувачких инструмената. Најкарактеристичнији претходник фруле је свакако Панова свирала састављена из низа цевчица од трске (или сиринге) којих је углавном од 6 до 20. Панова свирала, или сириникс, потекла је из Грчке легенде према којој се нимфа Сиринкс да би се сакрила од пановог прогањања претворила у сноп трске. Пан је био очаран мелодичним шумом што га је ветар у трсци производио па је одсекао сноп и начинио себи свиралу.

Из ове легенде се прилично јасно увиђа одакле човеку уопште идеја да прво почне да дува у обичну трску, а затим и у предмете које је сам правео, да би добио што више лепших и разли-

читих тонова. Тако долазимо до данашње фруле, која је веома једноставно конструисан дувачки инструмент конусног облика дужине око 32cm (треба свакако поменути да се блок флауте у бароку јављају чак у 9 разних регистарских варијанти, од сопранина дугог само 14cm па до великог баса чија дужина досеже два и по метра). Фрула је грађена из два дела: главе кљунастог облика у чијем се врху налази правоугаони отвор за дување и трупа, са 8 кружних захватних отвора за прсте леве и десне руке. Делови фруле су дрвени, мада се у новије време праве и од пластике. Производња тона на овом инструменту је врло једноставна. Дувањем кроз подешени отвор у врху кљуна ваздушни млаз пролази кроз уграђени канал и сече се о косу ивицу у прозору кљуна, тако да један део одлази ван инструмента, а други гради ваздушни стуб чијим се треперењем производи звук. Када је ваздушни стуб најдужи, добијамо најдубљи тон на фрули – када прстима леве и десне руке покријемо све захватне отворе. Више тонове добијамо сукцесивним скраћењем ваздушног стуба које постижемо поступним подизањем прстију. Фрула која се највише користи је сопран блок-флаута штимована у C, коју по боји и квалитету тона често називамо мека флаута, или по изгледу, односно конструкцији инструмента, кљунаста флаута. У употреби су такође и алт, тенор и бас блок-флаута које се, наравно, разликују по величини, боји тона и опсегу. Сопран, алт и бас су транспонујући инструменти, док тенор фрула једина има реални звук, адекватан писаном нотном тексту.

Писани опсег

Сопран (у C) ц1 – ц3

Алт (у F) ц1 – ц3

Тенор (у C) ц1 – ц3

Бас (у F) ц1 – г2

Звучни опсег

ц2 – ц4

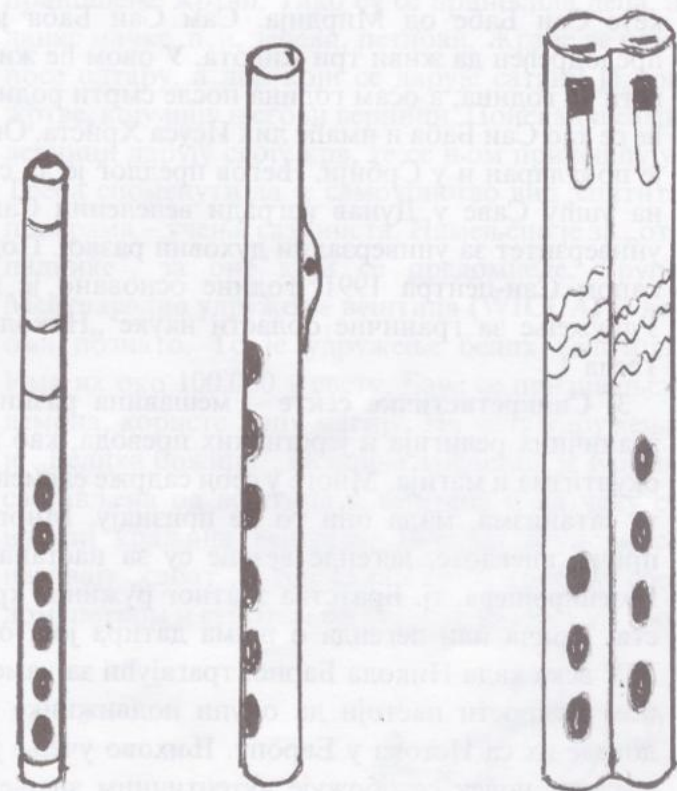
ф1 – ф3

ц1 – ц3

ф1 – ф2

Због оригиналности звука, блок-флауте се и данас користе за извођење „старе музике”, док се у многим европским земљама, међу којима је и наша, шири покрет увођења блок-флауте у музичко васпитање деце и музички аматеризам уопште. У школама се организују ансамбли блок-флаута у разним инструменталним и вокално-инструменталним саставима, тако да је у току својеврсна ренесанса овог старог инструмента.

Небојша Петковић, професор

ВЕРСКЕ СЕКТЕ

Реч „секта” потиче од латинске речи „sequi” што значи – следити. Енциклопедијска дефиниција секти каже да је реч о малим групама истомишљеника које су одвојене од матице религије у неку другу самосталну религијску групу. Рецимо одмах, ради разјашњења, и коју реч о догмама.

Догма је богооткривена истина, најпре пророкована, затим откривена кроз живот и дело Исуса Христа, а потом чувана и пророкована кроз симбол вере у Цркви Христовој. Догме су једном дате и непроменљиве. То су богословске категорије, а не научне и идеолошке дефиниције које се временом могу превазићи, мењати и сл. У њих, дакако, се може веровати, али и не мора, али се, без обзира на то, оне не могу мењати или укидати. Онај ко то чини из својих материјалистичких или других погледа на свет, и при томе по опредељењу не верује у Бога, јесте атеиста, али онај који себе сматра верником, а не следи догму јесте јеретик. Према томе секте су јеретичке верске заједнице, а не црква.

Секте се могу поделити на више начина, а данас их има преко 2000 у целом свету.

За ову поделу узете су званичне религије, од којих су се неке одвојиле, па тако имамо:

1. Псеудохришћанске секте – оне које су се одвојиле од званичног учења хришћанске цркве. У оквиру ове поделе познати су АДВЕНТИСТИ (суботари), активни на нашем простору. Adventus – долазак, приписује се доласку Христовом на земљу. По њиховим речима: Он ће судити и живима и мртвима по њиховим заслугама. Оснивач је Вилијам Милер који је живео од 1782 до 1849. године. Они признају седми дан као САБАТ (субота – дан одмора) и верују да је Елен Вајт права пророчица. Њихово седиште је првобитно било у Мичигену (САД). Не поштују иконе, реликвије и крст. Не једу свињетину, не пију алкохол и уздржавају се од дувана. На нашим просторима се појављују почетком XIX века. Имају и своје богословске школе, а од пре неколико година и свој Теолошки факултет у Београду на Бановом брду.

Уз адвентисте истичу се ЈЕХОВИНИ СВЕДОЦИ. Њен оснивач је Чарлс Тејз Расел, који је себе прогласио за пророка Божјег. Рођен је 1852. у Питсбургу, Пенсилванија, САД: Јеховини сведоци одбацују Свету Тројицу, јер по њима, она се не налази у Светом писму. Они оспоравају и

православно учење о Исусу Христу, јер је њихов спаситељ Син Божји, син оца Јехове. Такође, оспоравају и хришћанске симболе, празнике и обичаје. А главна тачка њиховог учења јесте хилијизам, односно вера у скори долазак Исуса Христа и његово земаљско, хиљадугодишње царство. Тврде да Исус Христос није разапет на крсту, већ да је био обешен и да Христова мајка није Богородица. По њима, вечни живот на небу „резервисан” је само за 144.000 праведника који су одабрани, а Христов долазак ће бити невидљив. Он је „израчунао” да је Христос невидљиво дошао на земљу 1914. године.

2. Псеудохиндуистичке и далекоисточне секте – оне које су се одвојиле од матице хиндуизма и будизма. Познат је КАРМА ЦЕНТАР (седиште у Земуну) ослоњен на све религијске тековине. Основу чине „јављања” Исуса и Јована Богослова. Са техничке стране у примени су медитација, јога, аутогени тренинг, хипноза, резистенција, интензив просветљења. Есхатолошка оријентација Карма – центра је *реинкарнација*. Они говоре да ниједна религија, ниједна света књига нису савршене и треба их све поново тумачити. Такође, у ову поделу спада и **Саи Баба** и **Саи-центри**. Један од популарних индијских „пророка” и „исцелитеља” јесте Сатија Саи Баба. Он се прогласио реинкарнацијом чувеног индијског учитеља и аскете Саи Бабе од Мирдија. Сам Саи Баба је предодређен да живи три живота. У овом ће живети 96 година, а осам година после смрти родиће се као Саи Баба и имаће лик Исуса Христа. Он је популаран и у Србији. Његов предлог је да се на ушћу Саве у Дунав изгради велелепни Саи универзитет за универзални духовни развој. Под капом Саи-центра 1991. године основано је и Удружење за граничне области науке „Никола Тесла”!

3. Синкретистичке секте – мешавина разних званичних религија и јеретичких превода, као и окултизма и магија. Многе у себи садрже елементе сатанизма, мада они то не признају. Многе приче, анегдоте, легенде везане су за настанак **Розенкројцера**, тј. Братства златног ружиног крста. Прича или легенда о њима датира још од XIV века када Никола Барно, трагајући за каменом мудрости настоји да окупи подвижнике и доведе их са Истока у Европу. Њихово учење је следеће: човек се обожује аутентичним знањем

скривеним за обичног човека; крст за њих представља знак рађања, патње, љубави и светињу, али крст није хришћански, већ староегипатски златни крст са ружом у средини. Розенкројцери чине братство виших духовних садржаја. **ОТО – Ordo Templi Orientis** (ред источног храма) – реч је о једној од најзначајнијих и најутицајнијих гностичких секти. Многи је убрајају у сатанистичке, а неки у окултно-црномагијске. За ову групу задужени су Владимир и Маја Мадих са Новог Београда. Ова организација заснована је на учењу енглеског сатанисте Алистера Кроулиа, чије је магијско име било „Велика звер 666”. Практикују најгнусније облике изопачене сексуалне магије. Баве се призивањем демона. Имају развијену издавачку делатност, нарочито Кроулијевих књига, које се могу наћи у свим београдским књижарама. Они су тајна организација и највише врбују младе из богатих кругова. Треба споменути да им је термине у својим програмима давала ТВ Београд и ТВ Политика. Скоро обавезно у историји, а не ретко и данас, ритуали се завршавају оргијањем.

4. **Сатанистичке секте** су оне секте које отворено проповедају сатанизам, тј. да је ђаво (сатана) бог и да му се треба клањати. Основа сатанизма је скрнављење хришћанских симбола. Сатанослужења се најчешће дешавају по становама, гробљима, подрумима, таванима, а некад и на отвореном простору. У обреду је обавезно приношење жртви. Тако су се приносила деца, а данас мачке, пси, зечеви, петлови. Жртве се приносе олтару, а дар који се дарује сатани је крв жртве, коју пију његови верници. Понекад и сами верници дарују своју крв, те се њом причешћују. Треба споменути да је самоубиство вид заштите програма – учења сатаниста. Намењено је за „отпаднике”, за оне који се предомисле. Група **Међународно удружење вештица (WICCA)** је веома познато. То је удружење белих вештица. Има их око 100.000 у свету. Баве се призивањем демона, користе црну магију. На челу удружења је „Велика божица”. Основна заједница је Ковен, састављена од вештица и вештаца и на челу се налази краљица вештица. Њихови скупови се називају „сабат”, а одржавају се на гробљу, средом, петком и суботом од поноћи до шест ујутро.

WICCA делује и код нас. Сматра се да има између 500 и 1000 иницираних чланова. **Црна ружа** такође спада у ову поделу секти. Она према незваничним подацима окупља у Војводини и Београду око две до три хиљаде следбеника. Они се најчешће окупљају на гробљима. Не врше класичне обреде црне мисе, молитве Сатани и др, већ буквално праве журке на гробљима уз конзумацију наркотика или алкохола, раскопавање свежих гробова, ломљење крстова и исцртавање пентаграма на надгробним плочама. Девојке, припаднице Црне руже имају посебно име – Црна шкорпија.

Како поступити са мисионаром секте?

Уколико вам приђе непозната особа позивајући вас да дођете на предавање или семинар, обећавајући вам разне, лепе и атрактивне понуде, саветујемо вам да тој особи поставите десет конкретних питања, која ће вам помоћи да елиминисете макар 90% свих секташа који се баве врбовањем нових чланова.

Ево дакле и десет питања која вам предложимо:

1. Колико сте дуго члан групе?
2. Да ли желите да ме заврбујете у неку организацију?
3. Можете ли да набројите остале организације које имају везе са вашом верском заједницом?
4. Реците ми ко је оснивач ваше групе.
5. Испричајте све о вашем вођи и његовој прошлости.
6. У шта верује ваша група?
7. Уколико приступим вашој групи, на који начин ћу моћи да изменим свој живот?
8. Да ли организација дозвољава да разговарате са бившим члановима ваше групе?
9. Ако неко отворено иступа против ње, које аргументе користи?
10. Наведите ми три ствари које не подржавате у вашој организацији.

Још једно правило за вас мора имати апсолутну вредност: никада немојте давати своју адресу или број телефона људима за које верујете да су у некој секти.

Љубица Стокић IVм

ИНТЕРНИ ЧАС

Интерни или јавни час организује се ради презентовања умећа и знања ученика која су стекли током похађања наставе, а резервисани дан у недељи када се одржава у нашој школи је среда. Сала музичке школе је у то време пуна, или полупразна, зависи од извођача, а и од интересовања публике.

На интерном часу ученици певају уз клавирску пратњу или свирају на свом инструменту, соло или у дуету, а ређе као трио, квартет или оркестар. Кроз интерни час извођаче и публику, као најављивач, води један од ученика који уз добродошлицу представља извођаче и дела која изводе.

Извођач долази сат времена пре почетка интерног часа да би се „усвирао“ или „упевао“ и пробао још неколико пута композиције које изводи. После тога долази испред сале и чека да га најаве.

Обавезан пратилац сваког извођача је трема која игра битну улогу, а може се осетити и код водитеља програма. Код извођача је чак видљиво и подрхтавање ногу. Код водитеља програма уочљива је у подрхтавању гласа и лоше прочитаним називима композиција и именима извођача. Међутим, трема може бити и позитивна, јер даје додатну енергију извођачу, а може послужити и као оправдање када се композиција не изведе баш најбоље.

Професори ученика обавезно присуствују интерном часу и посматрају их седећи и размишљајући о сваком њиховом тону и покрету. Свакако да је и професор узбуђен и у својим мислима учествује заједно са извођачем.

Публика, у свему томе, има најлакши и најлепши задатак – да својим присуством увелича тај догађај и аплаузом охрабри извођача. Публику углавном чине родитељи, рођаци и пријатељи извођача, као и случајни пролазници који имају жељу да кратко време уживају у правој музици.

Све у свему, такав час веома брзо прође уз задовољство свих присутних, са жељом да се наредни што пре одржи.

Кристијана Рођојарски Им

У СВЕТУ МУЗИКЕ

Ноћ је. У соби потпуна тишина. Не! Јецање, само се јецање чуло. Седела је у хошку и плакала, док су се они свађали не мислећи на њен страх и бол. Сузе су лиле низ њене мекане образе и квасиле мало ћебенце којим се крила од њихових гласова.

Сваке ноћи исто. Нико не обраћа пажњу на њу. Желела је да све престане, да дође неко и спасе је од те ужасне буке, вике. Окице су јој натекле и баш када је мислила да ће се угушити у сузама, десило се. Негде око два сата после поноћи, све је престало. Није више чула њихове гласове. Није ништа чула сем ЊЕ, сем те чаробне музике.

Изашла је из собе, ишла низ ходник и дошла до дневне собе. Чула ју је. Била је то прелепа музика, али то није била музика са њеног радија или телевизора или можда са комшијског транзистора, не, то је била нека чаробна музика. То је била музика коју је само она чула, музика у њеној глави. Плесала је. Музика ју је водила. Плесала је кроз сваку собу и сваки предмет у соби је додиривала својим ручицама. Музика ју је водила напоље. Плесала је улицама и није ни на шта обраћала пажњу, чак ни на она два пса која су се тукла око неке прљаве крпе. Дуго је плесала улицама. Иако је прошло четири сата, она није престала да игра. Иако су јој ножице натекле и поплавеле, она једноставно није желела да престане да игра и врати се кући да проживљава исти пакао са својим родитељима, који се вероватно још увек свађају не мислећи о својој ћерци.

Дуго пролазећи улицама изашла је из града. Ушла је у шуму, и, нажалост, више се неће враћати, јер њена је жеља превелика да остане у том свету музике, далеко од стварног света.

Милица Панићалејућ Им

ЖИВОТ ЈЕ НАЈЛЕПШИ ДАР, А ПРАШТАЊЕ НАЈВИШИ ЧИН

Живот је најлепши Божји дар. Пошто је живот само један треба га искористити на најбољи начин, борити се против свих недаћа, и праштати.

На овој нашој планети много се ратује. Колико само живота може да угаси један тренутак? Када би неко децу питао, ратови се не би ни водили. Живот би био слadak, а снови би се простирали у висини звезданог неба. Нама је потребан мир, слобода и да праштамо једни другима.

Љубав је једина човекова врлина. Она нас бодри, води кроз живот, чини нас срећним. Срећа долази од љубави, а срећа је све оно што нам треба. Када би сваки човек усрећио по једног човека, цео свет би био срећан. Хајдемо сложено линијом живота и праштајмо!

Дрога је смрт. То сви знају. Многи људи, пре свега деца, да би „улепшали“ себи живот, крену погрешним путем и гасе га. Хеј, народе, животни ратници, пробудите се. Толико лепих тренутака садржи живот, зашто би га тек тако пропустили кроз шаке?

Сачувајмо га и посветимо најдражима.

Моја земља је кроз историју мењала своје границе.

Прошла је кроз многе ратове и излазила као победник.

Увек је пружала руке пријатељства свима. Пружила је руку Немцима, Бугарима, Турцима... Опростила им је рат. Опростиће и Америци, Енглезима, и даће им прегршт јабука.

Данас видимо много тимова, који су дошли до напретка захваљујући тимском раду. Сваки тренутак живота и ми проводимо са пријатељима и заједно се боримо за лепше сутра. Сваког дана на телевизији видим да људи траже помоћ. Један човек не може сам да победи болест. Хумани људи заједничким снагама прикупљају помоћ и помажу да макар један живот буде spaшен. Да није праштања детињство би било досадно, ходници би били пусти. Данас је леп дан. Заједно смо направили галаму, разбили прозор, имитирали наставника. Заједно смо испричали причу о детињству и младости. Срећни смо што смо тим VII/1. Детињство је златна жица. Другарство је најлепши кутак у њему. Имам добре другарице које моје детињство чине лепшим. Много пута кажем: Е, шта бих ја без вас! Опраштамо једна другој, помажемо у невољи. Често се посвађамо због sitница, али не би желеле да изгубимо једна другу.

Живот је велико срце испуњено љубављу. Живот је најлепши дар. Живот је срећа. Живот је љубав. Живот је топлина другарства. Живот је бунар у који тонеш све дубље и дубље, а никако то да схватиш.

Данас у школи учимо да будемо добри и вредни људи, несебични и да праштамо. Живот је најлепши дар, а праштање највиши чин.

Милена Сјасић VI ОМШ, VII₁ ОШ „Свети Сава”, Пожаревац

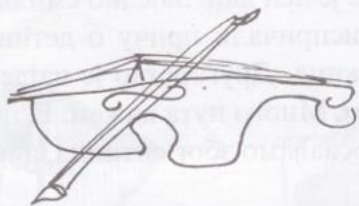
МУЗИЧКЕ АНЕГДОТЕ

Године 1742, Хендл је дириговао у Даблину. За време соло каденце, виолинисту Дуборја изневерила је меморија, пошто се изубио, те је почео да импровизује, лутајући из једног тоналиитета у други. Хендл је смирљиво чекао. Када се виолиниста коначно снашао и успео да дође у прабу тоналиитета, он му се љубазно поклони и добасти, уз оштре бесело одобравање публике: „Добро дошли кући, Дуборј.“

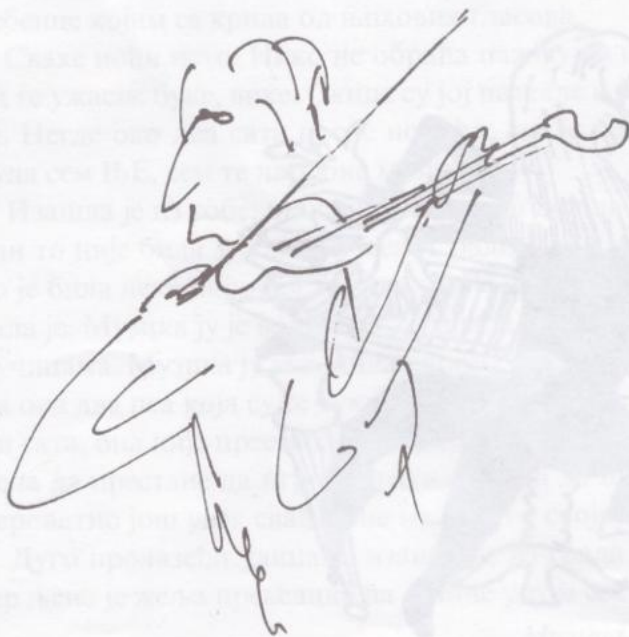
После одржаног концерта, Паганини седе у фијакер и пође кући. Кочијаш, који је преознао виолинисту, рече му да ће га вожња коштавати 20 лира. „Зашто толико много?“, упита Паганини. „Зашто што сам толико платио за једну улазницу на Вашем концерту где си се свирали само на једној жици“, одговори кочијаш. „Добро“, рече Паганини, „ја ћу вам платити обичну цену, али под условом да ме ви одвезете само на једном шочку.“

Пријатељи су замолили Листа да саслуша једну младу девојку и да свој суд о њеном свирању. Када је завршила, очински је помилова поклади и рече: „Драго дете, удајте се!“

Пријатељи су наговарали Паганинија, који је био познат као велики шврца, да се ожени. Он им је на то одговорио: „Оженим се! Па да она беславно слуша моје свирање?! То никако!“

Јоахим Кванц, немачки флаутиста, био је учитељ флауте краљу Фридриху II, на чијем је двору, као композитор и музичар, остао до смрти. Он је смањан човеком кога нико није могао да наљути и увреди – украјко био је врло равнодушан. Да би се уверио у то, краљ, пре једног концерта, непримерно узео Кванцове ноше и крућим словима написао: „Кванц је један маћарац“ и пошлесао се још крућим словима „Фридрих II“, мислећи да ће га то најзад наљућити. Међутим, Кванц седе за свој пулт, прочита шта пише и поче да свира. Краљ га прекиде и упита: „Зар нисте прочитали?“ „Јесам.“ „И што вам ништа не смећа?“ „Не.“ „Онда прочитајте јасно шта пише.“ Кванц пред многобројним збаницама, јасно и мирно прочита: „Кванц је један маћарац – Фридрих друш.“

МАЛИ РЕЧНИК МУЗИЧКИХ ПОЈМОВА

- § ДИТИРАМБ – врста химне коју је у античкој Грчкој изводио хор у славу бога Диониса. Дитирамб је поседовао елементе драмске акције и дијалог због чега се сматра претходником грчке трагедије. Музика и певање били су основни начин изражавања у овом музичко-поетском позоришту старих Грка.
- § ЦЕЗ (JAZZ) – музика америчких црнаца која је делимично добила и интернационални карактер; заснива се на импровизацији синкопираних мелодијских линија уз непрекидно и констатирајуће пулсирање ритма. Као и филм, тако је и цез музика никла у подземљу културе XX века, да би кроз сукцесивни развој нарасла у значајну област савремене музике.
- § ЕЛЕКТРОНСКА МУЗИКА – посебан израз, настао у периоду после II светског рата, заснован на звучној материји чије је порекло и природа електронска и електроакустична. Електронска музика производи посебну врсту звука посредством генератора. Композитор – електроничар, као и сликар, истовремено је интерпретатор свог дела. Електронска музика није писана музика намењена извођењу, већ је дата као непосредно завршен резултат третирања и комбиновања тзв. *звучних објеката*, дефинитивно снимљен на магнетофонској траци.
- § ФИРЕНТИНСКА КАМЕРАТА – група, кружок хуманиста – уметника и музичара – окупљених у кући фирентинског грофа Бардија у последњој деценији XVI века. Чланови камерате, подстакнути Платоном, желе да оживе музичку уметност антике и да обнове трагедију. Тако настају заједничка остварења Отавија Ринучинија и Јакопа Перија, као што је музичко-драмска поема *Дафне*, коју можемо сматрати првом опером у историји музике.
- § КОНСОНАНЦА – супротно од дисонанце, консонанца је складност, хармоничност стапања тонова у пријатну звучну целину без напетости и потребе за смирењем и разрешењем.
- § КОНТРАПУНКТ – (contrapunct, punctum contra punctum) – тачка према тачки, истовремено егзистирање двеју или више самосталних и различитих мелодијских линија које су према законима полифоније складно спојене у логичну целину. Према томе, контрапункт је наука и вештина компоновања вишегласне (полифоне) музике.

Words by
PAUL ANKA

MY WAY

Music by
J. REVAUX
and C. FRANÇOIS

And now (Re) greets, the end is near, I've had a few, and so I face the final too few to
cur-tain, men-tion, My friend did (P) I'll say it clear, I'll state my and saw it
case of which I'm cer-tain I've lived a life that's full I trav-elled
thru with-out ex-emp-tion. I planned each chart-ered course, each care-ful
each step and ev-ry high-way, And more, much more than this, I did it
by-a-way, And more, much more than this, I did it
My Way Re My Way Yes, there were
times, I'm sure you knew, when I bit off more than I could chew But throw-it
all, when there was doubt, I ate it up, and spit it out. I faced it
all and I stood tall, and did it My Way.

МАКСИМИЛИЈАН МИКШИК

„ЖЕЉА И ЛЉУБАВ СУ КРИЛА
ЗА ВЕЛИКА ДЕЛА.”
ГЕТЕ

Максимилијан Микшик је један од оснивача музичке школе „Стеван Мокрањац” у Пожаревцу.

У његовом двогодишњем раду у настави виолине и на месту директора школе (био је други по реду директор музичке школе), постигао је такве резултате који су скретали пажњу других.

О његовом животу постоји мало података. Родио се 1888. године, у Доманлицама, у Чешкој, у многочланој рударској породици. Завршио је Конзерваторијум у Прагу – одсек виолине. У својој каријери досегао је до прве виолине Московске опере, а томе је допринео и брак са Јевгенијом Бронштајн, ћерком познатог руског научника.

Русију је, међутим, напустио у време Октобарске револуције и заједно са својом супругом прешао у Праг да живи и ради. У Југославију је Максимилијан Микшик дошао 1922. године заједно са својом породицом. Разлог доласка био је конкурс за пријем страних музичара. Постоји податак да је био концерт-мајстор на венчању краља Александра Карађорђевића. У Пожаревац је стигао из Скопља пошто је почео II светски рат.

Са искуством врсног музичара, у својим позним годинама, у Пожаревцу је, са групом пријатеља и сарадника, радио на развоју музичке културе. Један је од оснивача и диригент КУД „Абрашевић” у Пожаревцу. Са својим колегама из „Абрашевића”, Данетом Наранчићем, Васком Стоичевским, Наданом Шепићем и осталима, основао је Музичку школу 1950. године. У почетку је предавао виолину, а затим је постао директор школе.

Његов рад и активности прелазили су захтеве и границе радног места.

Школа у којој је био директор доживљавала је афирмацију. Посебна остварења била су у стварању услова за рад (пултева, нотних табли...).

Овај изванредни и неуморни педагог и директор био је необично цењен и уважаван од колега, ученика и средине у којој је живео и радио.

На жалост, кратко време је провео у школи. Умро је децембра 1952. године.

Максимилијан Микшик је оставио неизбрисив траг на свом животном путу и са снажним утисцима кроз његово свеукупно дело.

Исечак из Монографије Школе:

Прва зима Музичке школе задала је много главобоље директору и члановима овог вредног и достојанственог колектива. Директор Максимилијан Микшик је о томе оставио значајан запис у Лешојису: „Учионице су подсећале на ледаре, а наставници су по цео дан радили у зимским каиушима. Учионица, где се јонекада ложило, била је учионица у којој су се одржавали часови виолине. То је била једина соба која је имала фуруну (пећ), неисправну, али фуруну, која се, ипак могла, јонекада ложићи, што је зависило и од тога, да ли је неко од наставника успео да 'набави' негде мало дрва, макар и на илегалан начин. Ту су повремено долазили и поједини наставници да би се мало угрејали и написали много гима, пошто је фуруна више димила, него што је грејала.”

Слађана Стојановић, проф.

Prima vista – издавач: Школа за основно и средње музичко образовање „Стеван Мокрањац”, Пожаревац, ул. Кнеза Лазара бр. 1, тел/факс: 012/223-396, рачун 840-1222660-09
www.smokranjac.org.yu, email: smokranjac@ptt.yu

Главни и одговорни уредник: Зоран Марић; Секретар редакције: Милица Илић; Технички сарадници: Периша Станојевић, Драган Марић; Лектор: Биљана Миловановић; Чланови редакције: Слађана Стојановић, Небојша Петковић, Наташа Петровић, Катарина Јовановић, Милош Марјановић, Кристина Рогожарски, Милица Панталејић, Јована Стаменковић, Ивана Нешовић, Бранка Јерков, Љубица Стокић, Немања Ђамиловић
Припрема за штампу: „Поповић и синови”, Пожаревац; Штампа: „KOLOR PRES”, Лапово
број 2 * година II * март 2003

Наступ најмлађих — Музичко забавиште на Новогодишњем концерту
26. 12. 2002. године — Сала Центра за културу

Хор ОМШ на Новогодишњем концерту
26. 12. 2002. године — Сала Центра за културу